

Væl fleiri arbeiðspláss nú

Arbeisloysið er minkað nógv eftir einum ári, men í Suður oyar sunnaru helvt og í Sandoynni er arbeiðsloysið 2-3 ferðir størri enn í hinum landspørtunum. Her er ein frágreiðing, sum Hans Pauli Strøm á Hagstovu Føroya hevur gjørt til nýggjastu hagtølini

Munandi minking í arbeiðsloysinum

Seinasta árið er arbeiðsloysið minkað nógv. Hetta vísa hagtølini um gongdina í arbeiðsloysistølunum frá aug. 1995 til aug. 1996.

Taka vit fyrst tey við vanligum útgjaldi frá ALS, so eru tey fækkað úr 2260 niður í 1287 – t.v.s. ein minking uppá knappla 1000 fólk ella 43%.

Tað eru tó fleiri arbeiðsleys, enn tey sum fáa ALS-útgjald. Men eisini tá vit taka tey við, sum onki fáa frá ALS, er arbeiðsloysið nógv minkað.

Í heildartali av arbeiðsleysum rokna vit øll tey, sum eru skrásett arbeiðsleys í ALS pluss tey, sum bert fáa stuðul frá Almanna-stovuni, antin tá tey eru dottin úr ALS, ella ikki sleppa inn í ALS. Hetta heildartalið av arbeiðsleysum var í aug. 1995 uppá uml. 2900 fólk, svarandi til eitt arbeiðsloysi uppá 14% av arbeiðsstyrkinum.

Men nú í aug. 1996 er talið minkað niður í uml. 2050 fólk, svarandi til eitt arbeiðsloysi uppá 10%. Hetta tíðarskeiðið er heildararbeiðsloysið minkað við 827 fólkum ella við 29%.

Er tað veruligt fall í arbeiðsloysinum?

Hetta má sigast at vera eitt ógvuliga stórt fall í arbeiðsloysinum bert eftir einum ári. Tá kann tað vera áhugavert at royna at eftirkanna, um hetta er eitt veruligt fall í arbeiðsloysinum (t.v.s. eitt úrslit av øktum tali av arbeiðsplássum), ella – sum onkur hevur verið frammi í fjølmáldunum – er eitt úrslit av heilt øðrum grundum, t.d. flyting av landinum.

At flyting kann hava minkað arbeiðsloysið við 827 fólkum frá aug. 95 til aug. 96 ber ikki til. Tá í hesum tíðarskeiði vóru tað bert 117 fólk netto, sum fluttu av landinum. Av hesum 117 kunnu bert eini 70 fólk met-

ast at hoyra til arbeiðsstyrkina. Tá kann flytingin í hesum tíðarskeiði bert hava minkað arbeiðsloysið við hesum uml. 70 fólkum.

Ein veruligur vøkstur í virksemi og arbeiðsplássum

Hinvegin visir ein kanning av hagtølum yvir lønargjalding, at frá sumri 95 til summarið 96 hevur verið ein markantur vøkstur bæði í útgjöldum lønum og talinum av arbeiðsplássum. Hesi hagtøl benda týðiliga á, at tað er ein vøkstur í virksemi og arbeiðsplássum, sum er ein týðandi atvold til eitt veruligt fall í arbeiðsloysinum. Í kanningini ber eisini til at siggja, í hvørjum vinnugreinum hesum vøkturin av arbeiðsplássum fer fram.

Í uppgjörinum av arbeiðsplássum ber tó ikki til at siga, í hvønn monn arbeiðsplássini eru fulltíðar- ella partíðar arbeiðspláss. Summir løntakarar kunnu

eisini hava meira enn eitt arbeiðspláss. Hartil kemur, at uppgjörin fevnir bert um arbeiðspláss við A-inntøkum, og ber tí ikki til at siga, hvussu gongdin hevur verið hjá teimum í sjálvstøðugari vinnu, sum fáa B-inntøku.

Í kanningini samanbera vit 3-mánaðarskeiðið juni.-aug. 1995 við 3-mánaðarskeiðið juni.-aug. 1996. At vøkstur hevur verið í lønarútgjaldingini vistu vit frammanundan. Men vit vistu ikki, um tað veruliga vóru fleiri fólk, sum vóru komin í arbeiði, ella um tað bert vóru tey somu, sum arbeiðdu meir og fingi meira í posan. Her visir kanningin, at tað eru meir enn 1000 fleiri arbeiðspláss í juni.-aug. 1996 enn í juni.-aug. 1995 – talið av arbeiðsplássum er økt úr 23.843 til 24.880.

Kanningin visir eisini í hvørjum vinnugreinum arbeiðsplássini eru vörðin fleiri.

Størsti vøkstur er í

framleiðsluvinnunum (serliga í fiskavaruðnaði, ali- og kryvjivirkjum o.ø. idnaði) við 538 arbeiðsplássum.

Síðani eru arbeiðsplássini 442 fleiri í næsta høvuðsbólkinum, sum m.a. fevnir um bygging, handil, gisting og flutning.

Minsti vøkstur er í almennum tænastum, har arbeiðsplássini bert eru 57 fleiri.

Ójavn minking millum kyn og aldersbólkar í arbeiðsloysinum

Venda vit aftur til arbeiðsloysistølini, kunnu broytingarnar útreikast á aldur, kyn og øki. Tá fenna hagtølini bert um tey, sum eru skrásett hjá ALS.

Her siggja vit kortini nakrar greiðar tendensir, nevnliga:

– at arbeiðsloysið minkaði meira hjá teim eldru enn hjá teim yngri, og
– at arbeiðsloysið er minkað meir hjá monnum enn

hjá kvinnum í hesum tíðarskeiði.

Hyggja vit fyrst eftir aldrinum og býta tey arbeiðsleysu í tveir aldersbólkar, so minkar talið av teim 16-34 ára gomlu »bert« við 268 ella við 26%, samstundis sum talið av teim 35-66 ára gomlu minkar við 722 ella við 44%.

Frá aug. 1995 til aug. 1996 minkar arbeiðsloysisprosentin (roknað av fólkatalinum í arbeiðsførum aldri) hjá teim yngri úr 9,5% niður í 7,0%, men hjá teim eldru minkar tað munandi meir, úr 10,1% niður í 5,6%.

Hyggja vit síðan at kynsbýtinum, minkaði talið av arbeiðsleysum monnum við 566 ella 46%, niður í 658 menn. Hjá kvinnum minkaði tali »bert« við 424 ella 29%, niður í 1024 kvinnur. At samstundis væl færri kvinnur eru í arbeiðsføru aldrinum enn menn, ger henda ójavn uppáftur

Arbeisloysi, tøk, bytt eftir landspørtum og kyni, aug. 1995– aug. 1996

Fólkatali 16-66 ár (tali)		Fólk í tali, ið eru skrásett sum tættir persónar hjá ALS. T. a. øll tey sum eru skrásett í arbeiðsloysisstølinum. Tey sum eru í arbeiðsloysisstølinum fyrst í skrávirkni eru ikki íroknað. Hæddir ikki tey, sum eru útan fyrst ALS. Í tey sum eru í um arbeiðsloysið, tey hava rætt at standa í ALS.													
Aldur	Kyn 31.12.95	aug	sep	okt	nov	des	jan.96	feb	mar	apr	mai	juni	juli	aug	
Suðuroy-streymoy	Kv.	4971	363	373	374	378	359	372	363	354	335	310	286	272	265
	Me.	5130	446	426	447	461	497	512	477	421	366	307	264	247	223
	Ttla.	10101	809	799	820	838	855	884	840	775	701	617	550	519	488
Norð-streymoy	Kv.	965	108	103	100	97	95	95	92	83	83	80	80	81	81
	Me.	1180	97	86	96	99	108	122	114	106	91	68	52	47	42
	Ttla.	2118	205	189	196	195	203	217	206	196	174	150	132	126	123
Eystur-oy	Kv.	2806	396	396	395	417	450	433	408	367	337	312	282	281	273
	Me.	3136	219	207	216	248	280	304	282	268	253	185	144	127	116
	Ttla.	5741	614	603	611	665	731	737	690	635	590	497	426	408	389
Norð-oyfar	Kv.	1559	179	180	181	184	190	185	184	173	158	146	141	131	129
	Me.	1803	147	142	145	150	149	146	135	139	140	132	106	92	73
	Ttla.	3462	325	322	325	334	338	331	318	312	298	278	247	223	202
Vágar	Kv.	704	66	68	72	75	79	80	77	74	67	66	62	61	52
	Me.	869	57	53	49	55	72	79	81	73	67	46	43	43	40
	Ttla.	1573	123	121	121	130	151	159	157	147	134	112	104	104	92
Suðuroy sunnara	Kv.	680	171	172	153	149	150	149	147	146	137	129	110	122	117
	Me.	784	132	120	114	114	126	149	142	138	124	108	91	86	85
	Ttla.	1464	303	292	267	263	276	297	299	283	261	237	200	208	201
Suðuroy norðara	Kv.	778	74	81	85	89	92	89	85	81	75	72	64	60	55
	Me.	821	75	65	61	63	70	77	73	72	64	57	45	46	43
	Ttla.	1599	148	146	146	152	162	166	158	152	139	129	109	106	98
Sandoy	Kv.	400	93	94	91	90	84	78	78	77	74	73	71	67	54
	Me.	486	54	49	49	56	55	51	54	52	49	47	42	40	36
	Ttla.	886	146	143	140	146	139	129	132	129	122	119	112	106	90
Til-sema	Kv.	12633	1448	1465	1449	1477	1499	1479	1432	1362	1264	1190	1094	1072	1024
	Me.	14471	1224	1147	1174	1245	1356	1438	1356	1287	1153	950	795	727	658
	Ttla.	27104	2671	2612	2623	2721	2855	2917	2788	2649	2417	2140	1879	1799	1682

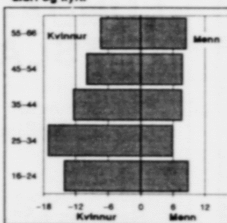
Arbeisloysi (tøk) í % av fólkatalinum í landspørtunum

	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	jan.96	feb.	mar.	apr.	mai.	juni.	juli.	aug.
Suðuroy	8,0	7,9	8,1	8,2	8,4	8,7	8,3	7,6	6,9	6,1	5,4	5,1	4,8
Norðuroy	9,7	8,9	9,2	9,2	9,6	10,3	9,7	9,3	8,2	7,1	6,2	6,0	5,8
Eysturoy	10,7	10,5	10,6	11,6	12,7	12,8	12,0	11,4	10,3	8,7	7,4	7,1	6,8
Norðuroy	9,3	9,2	9,3	9,6	9,7	9,5	9,1	8,9	8,5	8,0	7,1	6,4	5,8
Vágar	7,8	7,7	7,7	8,2	9,6	10,1	10,0	9,3	8,5	7,1	6,6	6,6	5,8
Suðuroy sunnara	20,9	20,2	18,5	18,2	19,1	20,6	20,0	19,6	18,0	16,4	13,9	14,4	13,9
Suðuroy norðara	8,7	8,5	8,5	8,9	9,5	9,7	9,3	8,9	8,2	7,6	6,4	6,2	5,8
Sandoy	16,5	16,1	15,7	16,4	15,7	14,5	14,9	14,5	13,8	13,5	12,6	12,0	10,1
Tilsema	9,9	9,8	9,7	10,0	10,5	10,8	10,3	9,8	8,9	7,9	6,9	6,6	6,2

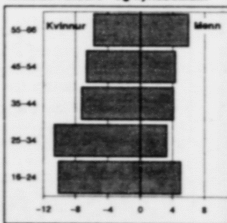
Arbeisloysi (tøk), eftir aldri, kyni og fólkatali í landspørtum og kommunum

Tættir persónar eru øll sum eru skrásett í ALS. Útan tey í arbeiðsloysisstølinum fyrst í skrávirkni. Tey sum eru dottin úr stølinum vagna (Skrámerkingin í ALS) eru ikki íroknað.

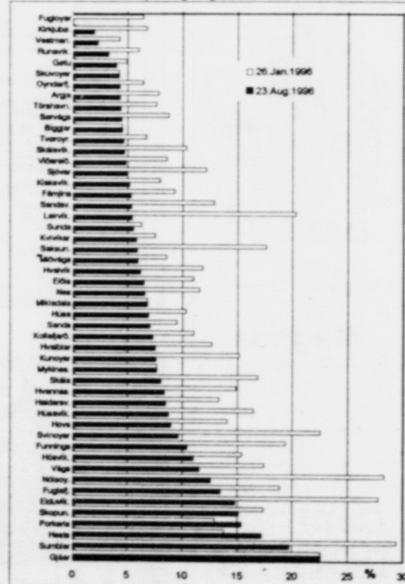
Tøk, aug. 1996, alt landið, % - bytt eftir aldri og kyni

Tøk, aug. 1996, alt landið, i % av fólkatali í alders- og kynsbólkinum

Tøk í kommununum, jan. og aug. 1996, i % av fólkatali 16-66 ár

Arbeisloysi (tøk) í landspørtunum mars 95–aug. 96, i % av fólkatali 16-66 ár

